

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проєкту Закону України «Про внесення змін до деяких Законів України щодо оренди причалів та земельних ділянок морського порту в процедурі приватизації»

1. Мета

Метою прийняття проєкту Закону України «Про внесення змін до деяких Законів України щодо оренди причалів та земельних ділянок морського порту в процедурі приватизації» (далі - законопроєкт) є виконання вимог пункту 10 Прикінцевих та Перехідних положень Закону України «Про приватизацію державного і комунального майна» № 2269-VIII від 18.01.2018 та пункту 8 Прикінцевих та Перехідних положень Закону України «Про оренду державного і комунального майна» за № 157-IX від 03.10.2019 щодо приведення у відповідність з цими Законами нормативно-правових актів, забезпечення перегляду і скасування міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів, що суперечать цьому Закону.

Приведенню у відповідність до цих Законів підлягають норми частини 4 статті 25 Закону України «Про морські порти» та норми частини 1 статті 15 Закону України «Про оренду державного і комунального майна».

2. Обґрунтування необхідності прийняття акту

У травні 2012 році було прийнято Закон України «Про морські порти» № 4709-VI, частиною 4 статті 25 якого було передбачено, що *«умови конкурсу з продажу єдиного майнового комплексу державного підприємства – морського порту при приватизації можуть передбачати оренду причалів на строк до 49 років, що технологічно забезпечують завершений цикл надання послуг, земельних ділянок на строк до 49 років, на яких розташовані причали та єдиний майновий комплекс. У такому разі договір оренди причалів укладається з переможцем конкурсу одночасно з договором купівлі-продажу єдиного майнового комплексу. Невиконання покупцем договірних зобов'язань, передбачених договором купівлі-продажу, є підставою для розірвання такого договору купівлі-продажу, а також договорів оренди причалів та земельних ділянок»*.

Зазначена норма передбачала позаконкурсний механізм отримання причалів в оренду, за умови якщо така оренда технологічно забезпечить завершений цикл надання послуг в порту покупцем ЄМК державного підприємства – морського порту в процедурі приватизації.

На момент прийняття зазначеного Закону України «Про морські порти» № 4709-VI, були чинними і діяли Закон України «Про приватизацію державного і комунального майна» № 2163-XII в редакції 1992 року (надалі – Закон № 2163-XII), згідно якого приватизація проводилась виключно шляхом проведення конкурсу та Закон України «Про оренду державного та комунального майна» № 2269-XII від 10 квітня 1992 року (надалі – Закон № 2269-XII), який визначав, що відносини оренди

об'єктів портової інфраструктури, що перебувають у державній власності регулюються цим Законом, з урахуванням особливостей, передбачених Законом України "Про морські порти України" (ч. 8 статті 1 Закону № 2269-XII), передача майна в оренду здійснюється шляхом проведення конкурсу, в окремих випадках, передбачених цим законом без конкурсу, а Законами України можуть бути визначені інші випадки передачі державного та комунального майна в оренду без проведення конкурсу (абзац четвертий ч. 4 статті 9 Закону № 2269-XII).

В січні 2018 році було прийнято нову редакцію Закону України «Про приватизацію державного і комунального майна» за № 2269-VIII (надалі – Закон № 2269-VIII), якою замість процедури проведення конкурсу при приватизації державного і комунального майна, було введено процедуру проведення аукціону.

Відповідно до пункту 10 Прикінцевих і Перехідних положень Закону № 2269-VIII, зобов'язано Кабінет Міністрів України протягом трьох місяців з дня набрання чинності цим Законом: розробити та привести у відповідність із цим Законом свої нормативно-правові акти; забезпечити розроблення та прийняття міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади нормативно-правових актів, передбачених цим Законом; забезпечити перегляд і скасування міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів, що суперечать цьому Закону.

У жовтні 2019 року було прийнято нову редакцію Закону України «Про оренду державного і комунального майна» за № 157-IX (надалі – Закон № 157-IX), якою також змінено процедуру передачі в оренду державного і комунального майна, з процедури проведення конкурсу на процедуру проведення аукціону.

Відповідно до абзацу 9 частини 6 статті 2 Закону № 157-IX визначено, що відносини оренди об'єктів портової інфраструктури, що перебувають у державній власності, регулюються цим Законом з урахуванням особливостей, передбачених Законом України "Про морські порти України".

Відповідно до пункту 8 Прикінцевих та Перехідних положень Закону № 157-IX, Кабінету Міністрів України протягом трьох місяців з дня набрання чинності цим Законом: розробити та подати до Верховної Ради України проект закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям цього Закону; забезпечити прийняття та приведення своїх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом; забезпечити прийняття центральними органами виконавчої влади нормативно-правових актів, передбачених цим Законом; забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом; визначити центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері реалізації майна (майнових прав, інших активів) або прав на нього на конкурентних засадах у формі аукціонів, у тому числі електронних аукціонів, та здійснює контроль за її реалізацією.

Разом з тим, відповідні зміни до частини 4 статті 25 Закону України «Про морські порти» в частині врегулювання процедури передачі в оренду причалів та

земельних ділянок морського порту при здійсненні процедури приватизації поза аукціоном, до цього часу не внесені, частина 1 статті 15 Закону України № № 157-IX щодо переліку осіб, які мають право на оренду державного майна без проведення аукціону, не розширена і не доповнена.

У 2020 році держава ініціювала приватизацію державних портових операторів морських портів України. Разом з тим, права потенційних покупців та покупців таких об'єктів приватизації суттєво звужені у зв'язку з неможливістю реалізації права на оренду причалів морських портів, що технологічно забезпечують завершений цикл надання послуг в морському порту.

3. Основні положення проєкту акту

Законопроєктом шляхом внесення змін до Закону України «Про морські порти», до Закону України «Про оренду державного і комунального майна» передбачено внесення змін до частини 4 статті 25 Закону України «Про морські порти» та до частини 1 статті 15 Закону України «Про оренду державного і комунального майна, якими приведено у відповідність до Закону України «Про приватизацію державного і комунального майна» № 2269-VIII від 18.01.2018 та Закону України «Про оренду державного і комунального майна» за № 157-IX від 03.10.2019 порядок передачі в оренду причалів морського порту в процедурі приватизації.

4. Правові аспекти

Правовідносини у цій сфері регулює Закон України «Про морські порти», Закон України «Про оренду державного і комунального майна».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація законопроєкту матиме наслідком збільшення доходів бюджету за рахунок регулярних орендних платежів, внесення інвестицій в розвиток портової та транспортної інфраструктури в обсягах понад 500 млн. грн.

6. Позиція заінтересованих сторін

Законопроєкт не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудової сфери, прав осіб з інвалідністю, сфери наукової та науково-технічної діяльності та не потребує зазначення позицій уповноважених представників всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування, всеукраїнських профспілок, їхніх об'єднань, всеукраїнських об'єднань організацій роботодавців, всеукраїнських громадських організацій інвалідів, їхніх спілок, Наукового комітету Національної ради України з питань розвитку науки і технологій.

Законопроєкт потребує погодження з Фондом державного майна України, Міністерством економіки, доквілля та сільського господарства України,

Міністерством розвитку громад та територій України, Міністерством фінансів України.

7. Оцінка відповідності

Законопроект не містить положень, що:
стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод;
впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;
містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією;
створюють підстави для дискримінації.

8. Прогноз результатів

Прийняття законопроекту дозволить виконати вимоги пункту 10 Прикінцевих та перехідних положень Закону України «Про приватизацію державного і комунального майна» № 2269-VIII від 18.01.2018 та пункту 8 Прикінцевих та перехідних положень Закону України «Про оренду державного і комунального майна» за № 157-IX від 03.10.2019, врегулює шляхи реалізації права на оренду причалів морських портів для покупців ЄМК морських портів в процедурі приватизації, дозволить збільшити надходження до державного бюджету України за рахунок надходження орендних платежів, інших податків і зборів.

Народний депутат України

А.Г.ДРАБОВСЬКИЙ

